

PRAWDZIWA PRZEMIANA

(czyli:
o czym Franz Kafka
nie miał pojęcia)

1

prolog

Szerokiej drogi, Wasza Ekszelencjo!

Wachmistrz, co to było?

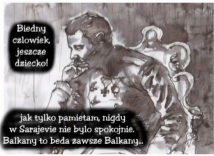
Jakas bijatyka, Wasza Ekscelencjo, jeden ranny.
Wkrotce będziemy wieciej wiedzic.

Wasza Ekszelencjo,
dwóch nieznanych sprawców
podezrzano gardło jakimus
Bosniakowi. Mordercy uszli
w tłumie, ale lokalna policja
będzie tę sprawę badała. Podali
nam już dane identyfikacyjne
denata.

Nazywał się Gavrilo Princip, nie miał jeszcze 20 lat.

Biedny
człowiek,
jeszcze
dziecko!

Jak tylko pamiętam, nigdy
w Sarajewie nie było spokoju.
Balkany to będa zawsze Balkany..

Jutro jedziemy dalej.
Każ wszystko
przygotować
do drogi.

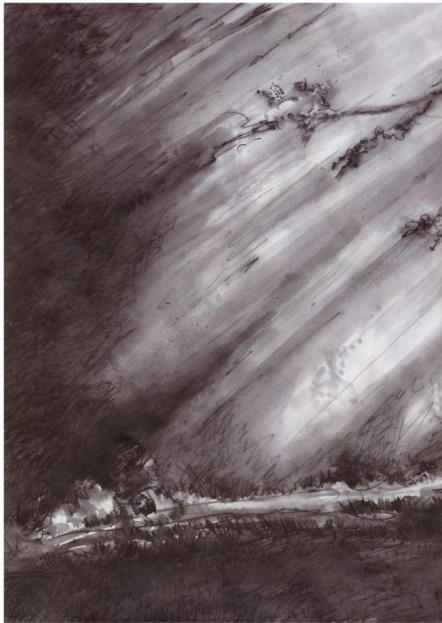
Możesz teraz odejść.

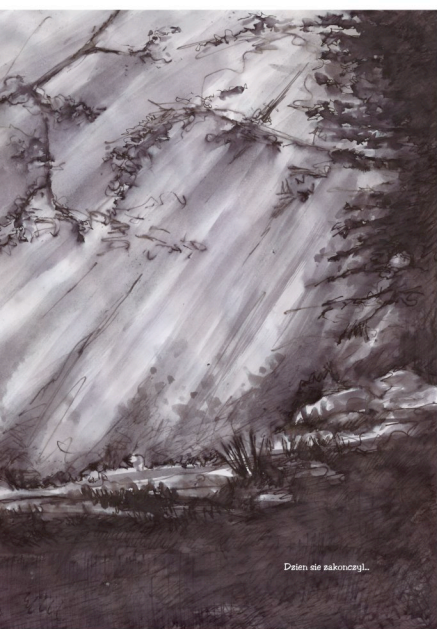
Jego Ekscelencja
arcyksiążę Franz Ferdynand kaze
na jutro spakować wszystkie kufry.

2

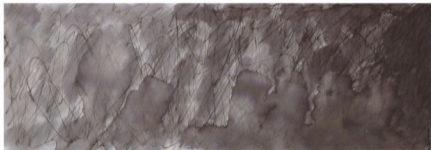
samsa

Dzień się zakończył.

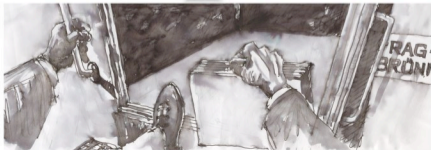
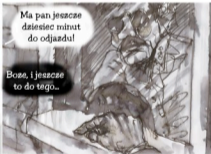
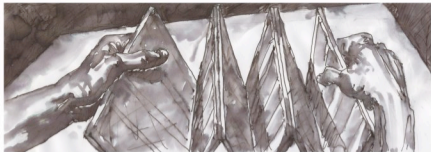

Cholera, nie znówu to samol

...rozpoczal sie nowy dzien pracy.

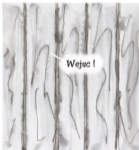

Tym
korytarzem
drzwi po lewo,
pan Linger.

Wejść!

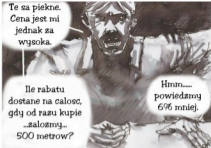

Pan sobie
zyczy?

Nasz termin
kupna materialu
o wpol do
osmej.

Ach tak,
prosze, prosze.

Te sa piekne.
Cena jest mi
jednak za
wysoka.

Ile rabatu
dostane na calosc,
gdy od razu kupie
...zalozmy...
500 metrow?

Hmm....
powiedzmy
6% mniej.

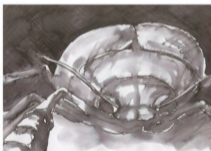
Dobrze. 500 za
sume 34 Koron
minus 6% to
bede 32 Korony.

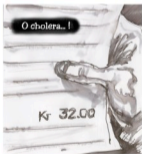
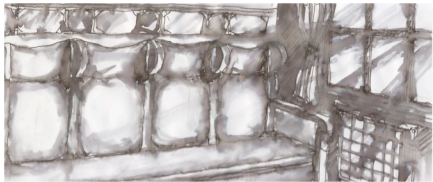
Prosze tu
podpisac.

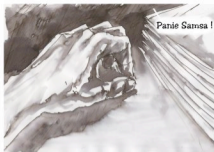

Panski bilet prosze.

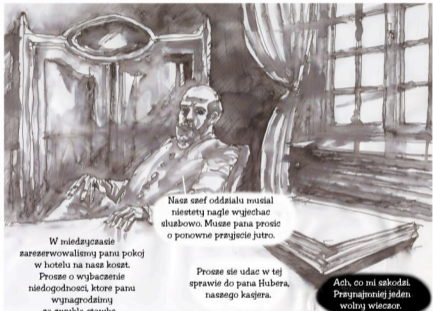

Następnego dnia...

Nasz szef oddziału musiał niestety nagle wyjechać służbowo. Muszę pana prosić o ponowne przyjscie jutro.

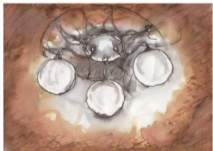
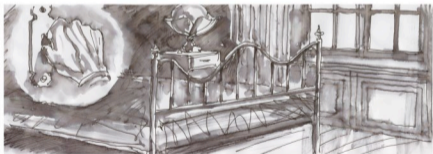
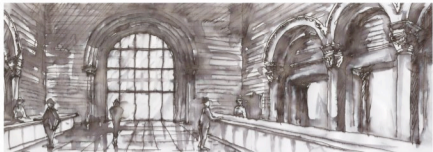
W międzyczasie zarezerwowaliśmy panu pokój w hotelu na nasz koszt.

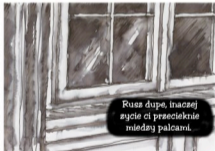
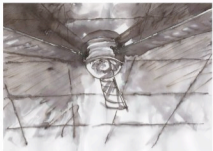
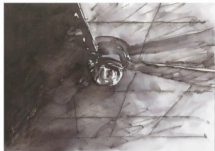
Proszę o wybaczenie niedogodności, które panu wynagrodzimy za zwykłą stawkę. .

Proszę się udać w tej sprawie do pana Hubera, naszego kasjera.

Ach, co mi szkodzi. Przynajmniej jeden wolny wieczor.

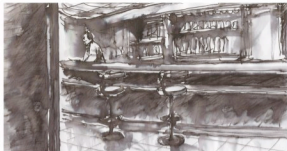

Rusa dupe, inaczej
zycie ci przecieknie
miedzy palcami.

Wodka z martini.
Wstrzasnac,
nie zamieszac.

Mam takie wrażenie, że chciałaby pani się dowiedzieć, czy po tym drinku zwala się martwy pod stol czy tylko odpelzne na czterech.

Nie.

Chociaz w pozycji horyzontalnej nie wygladalby pan nieinteresujaco.

Niezla, ta mala.

Nazywam sie Grzegorz.

i nie mam jeszcze zamiaru umiejscowic sie horyzontalnie.

Grzegorz, całowiek nigdy
nie wie, co przyniesie
ze sobą jego gwiazda.

Czy moja gwiazda
ujawni mi pani imię?

Nie powinien pan wykorzystywać
swojej gwiazdy za bardzo.

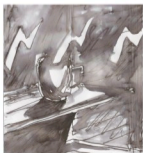
Ok. Wiec nazwe pania Elzbieta.
Ma pani ochote zerknac z bliska,
jakie wrazenie robi na mnie
ten drink?

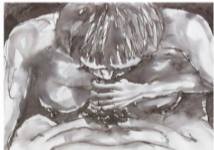
Nie.
Mnie interesuje raczej,
jakie wrazenie
JA robie na innych.

Ma pani racje.
To wrazenie jest duzo
wiecej znaczące
niż wszystkie inne.

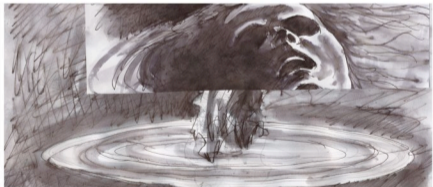

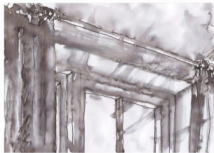

Wyliz mnie do sucha.

Przygwozdz
mnie.

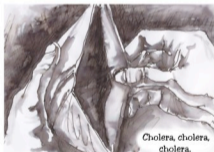

Osz w mordę,
moj termin.

Elzbieta?

Cholera, cholera,
cholera.

I to napiecie we łbie
jeszcze do tego. Co
sie ze mna dzieje?

Pani?
Jaka pani?
Na gore
poszedl pan
przeciez sam.

Co do diabla...?

Pani w
czerwonej
sukni
przy barze.

Przykro mi,
prosze pana.

Kurwa mac.

Dama w
czerwonej sukni?
Panskie pieniadze?
Nie mam pojecia

Ale pan nie
musi za nic placic.
Wszystko juz
uregulowane.

Dam jednak panu na
wszelki wypadek adres policji.

Znowu w domu.
Co za dzień!
Policja także nic nie
znalazła, co za oferny...
Ta cholerna dziwka!
Musiała mieć jednak
jakiegoś współnika,
bez dwóch zdan.

Czasami mam takie
wrażenie, że moje
działania są w jakiś sposób
sterowane. Przecież nie
może tak być, że stale
mam to nieprzyjemne
uczucie bezsilności.
Tak się nie czuje nikt,
kto działa samodzielnie,
nieprawda?

Cholera!

Ach, nie,
mamo.

Grzegorz!?
To ty?

Następny dzień to była niedziela.

Byłem wyspany, ale to wyraźnie, utrzymujące się od paru dni wrażenie ucisku w głowie nadal nie ustępowało. Po odbyciu mszy porannej zaprosił mnie moją przyjaciół do knajpki na jedzenie.

Chodź, Grzegorz, opowiedz mi to w restauracji, to już za rogiem.

Grzegorz, on się stale wpatruje w ciebie.

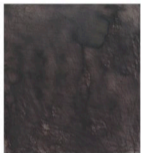
Co się gapisz, baranie?

Niemozliwe!
To był naprawdę
moj głos?!

Daj mu w makowe!

3

kafka

O Boże!

Grzegorz! Jest
za kwadrans
siódma.
Nie chciales
wyjeżdżać?

Tak, dzięki,
mamo. Już wstaje.

A potem dopiero zaczął
się ten cały krwam.

To wszystko przesunęło
mnie w jakieś mi zupełnie
niezrozumiały stan.

Od tej pory przeżywałem
wszystko jak w transie.

Wszyste
prokurysty...

Widok członków
rodziny...

Jedzenie, które mi zawsze
tak dobrze smakowało,
a teraz było zupełnie
niestrawne...

Albo uprzednio
niegładkie
smakolyski...

Odejście
służacej...

Potem
drugiej...

Przybycie kolejnej,
na niepełny
czas pracy...

Sprawdzenie
finansowej
sytuacji rodziny...

Skutkiem tego
rozpoczęcie
pracy przez
ojca...

Praca
siostry...

I praca
matki...

Jedyny kontakt
ze światem
zewnetrzny...

Moje nowe
zajęcie...

Wszyste matki...

No chodze
nie widac
go.

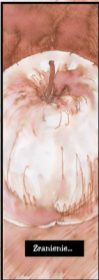
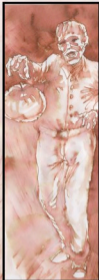
Wypieszenie
moich mebli...

Nieszczes-
liwe
spotkanie
z matka...

Atak
ojca...

Zranienie...

Proba ratunku
przez matke...

Chec pojednania
ze strony rodziny...

Probe sprzatnienia
mojego pokoju
przez matke...

Ktora
skonczyla
sie kłotnia
rodzinna...

Pogardę
ze strony
służącej...

No chodź
tutaj, stary
chrześcija.

Wynajecie pokoju
trzem panom...

Stożrzana gra na skrzypcach...

Potem
spotkanie
z
lokatorami...

Te kłótnie potem...

Trzeba
się
tego
postyc.

I wreszcie
odsuniecie
się całej
rodziny...

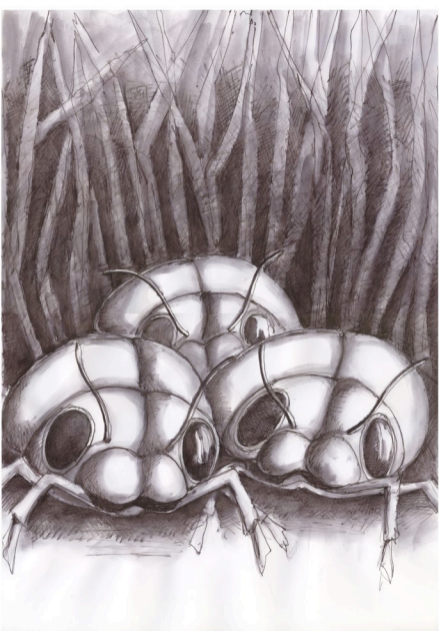

4

berger

Właśnie
się
obudził.

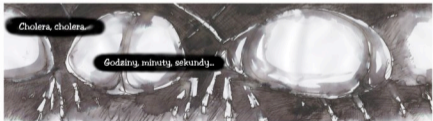
Cholera.

Panie Berger,
ma pan teraz
godzine czasu,
zeby uporządkowac
panskie zmysly.

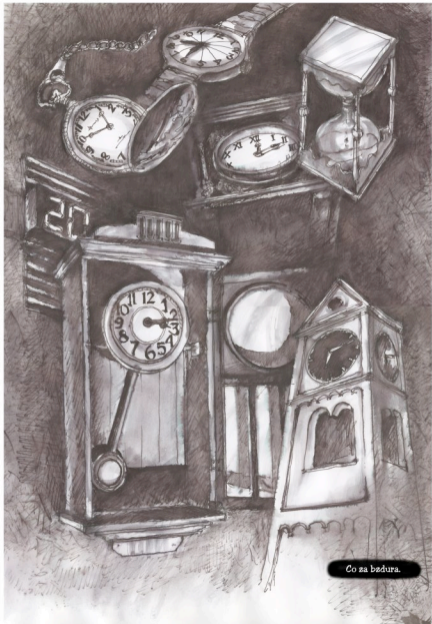
Cholera, cholera...

Godziny, minuty, sekundy...

Ten srebrny potwor
mysli zapewne, ze
kazdy czas sie tak mierzy.

Co za budura.

Czas bywa często
doprowadzony do bezruchu...

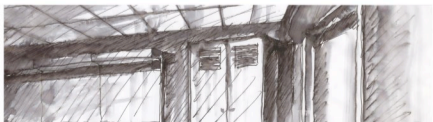
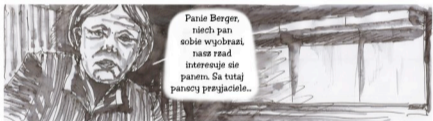
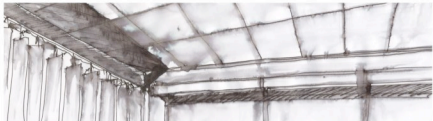
by potem
ekspłodować
prędkością.

Wszystko nieprawda.

Nie, nie !

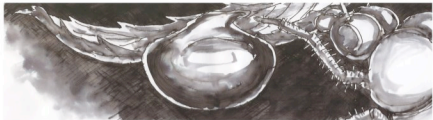
Zostawcie
mnie w
spokoju !

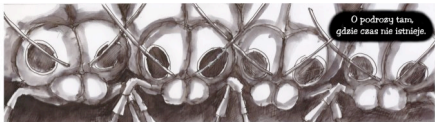

Nie chce
zadnych
przyjaciol !

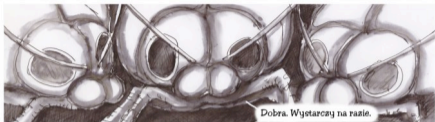

Nie !!!

O podróży tam,
gdzie czas nie istnieje.

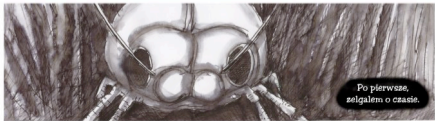

Dobra. Wystarczy na razie.

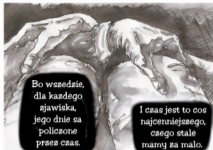

Ale to było jeszcze daleko
nie wszystko, co miałem
do powiedzenia.

Dwie ważne rzeczy
zachowałem dla siebie.

Po pierwsze,
zegałem o czasie.

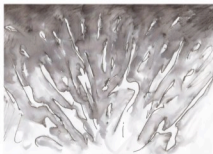
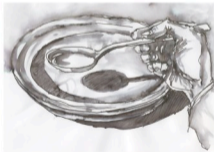

Bo wszędzie,
dla każdego
zjawiska,
jego dni są
policzone
przez czas.

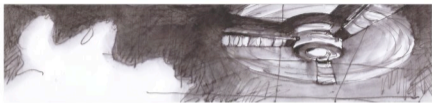
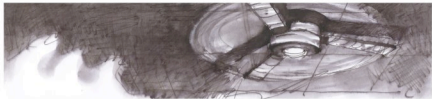
I czas jest to coś
najcenniejszego,
czego stale
mamy za mało.

Panie Berger,
czas na jedzenie.

No proszę,
już zimne.

Ale moja energia
zanika, najmilszy.
Czuje to
tak wyraźnie...

Wiesz, jak jeszcze
leżałam w tym straszonym
domu, postanowiłam
nie opuszczać cie
bez pożegnania...

Ale ciebie nie było.
Długi czas nie
mogłam cie
w ogóle znaleźć.

Potem leżałam tu na
tym łóżku i nadal cie
nie było. Jak daleko
musiałeś tak samotnie
błądzić, najmilszy.

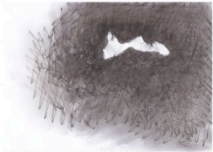
Boże, ten ciąg, tak
mnie mocno wsysa...

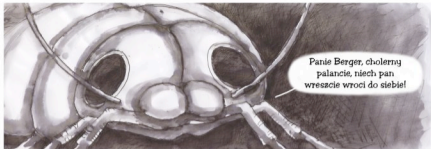
Aneczko! Zaczekaj, jeszcze
nie! Proszę, moja kochana!

O Boże, pomóż mi!

Panie Berger, cholerny palancie, niech pan wreszcie wroci do siebie!

To juz trzeci raz, jak pana dzisiaj wynioslo. Jak panu sie to udaje?

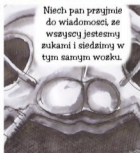
My zremy te diabelskie zielska i idzie to nam jak krew z nosa.

Pan orbituje jak na zamowienie.

Jakie zielska? Dokad orbituje?

Stigl, zostaw go, po to go tutaj mamy.

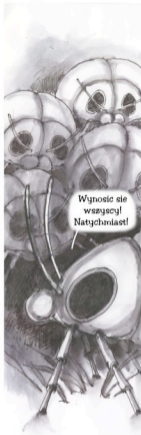

Niech pan przyjmie do wiadomosci, ze wszyscy jesteśmy zukami i siedzimy w tym samym wozku.

I wszyscy chcemy z powrotem, niech pan tego nie zapomina!

Wynosić się
wszyscy!
Natychmiast!

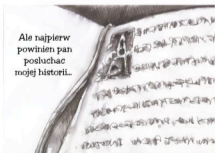

Chcę z panem
porozmawiać.

Wiem, co
pana gnście.

Właściwie to
chciałem
zapropozować
panu układ.

Ale najpierw
powinien pan
posłuchać
mojej historii...

Gdy pierwszy raz
siedziałem w Stein,

było to po napadzie
rabunkowym...

na jeden
sklep.

Lup był
policzony...

i ukryty.

Musi pan jednak wiedzieć, że mam taki mały tik. Rodzaj bezwiednego ruchu głowa.

Gdy policja do mnie zapukala...

by mnie wypytac...

musialo mnie to zdradzic,

tak sobie myslalem.

Potem przypomniała sobie pewna babcia, że mnie widziała w poblizu owego sklepu,

no to sprawa byla juz przesadzona.

Nie znaleziono
jednak ani lupu...

ani
wspolnikow.

Nie powiedziałem nic.

Potem
przypomniałem
sobie,

ze zanim sie
to wszystko
odbyło zasyłem
srodek
uspokajajacy.

Po tym leku, przez
jakies dobre
dwie godziny,
tik zanikal.

A wiec nikt go nie
mogl zauwazyć.

poza
moimi
kompanami.

To bylo tylko takie
sobie przypuszczenie.

odsiedzialem
milczac cala kare.

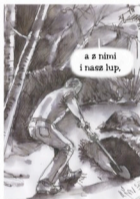
Ale gdy
stałem
się wolny,

peep,
peep,
peep

kompani
byli nimi
także...

a z nimi
i nasz łup,

zrobiłem się
niespokojny.

Pan wie,
sprawa honoru,

a honor znaczący
dla mnie wiele.

Możliwe, że więcej
niż wszystko inne.

Wymiar sprawiedliwosci
uwazal, ze jestem
niepoprawialnym morderca.

Ale ja
taki nie
jestem.

To tylko honor, który
jest mi tak wazny.

I z powodu
honoru
mialem wlasnie
siedziec przez
cale zycie.

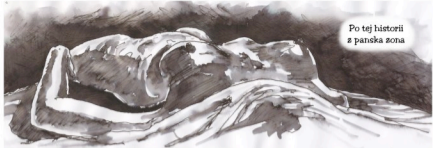
Tylko, ze siedzenie nie jest
moja ulubiona czynnoscia,
jesli pan wie, co mam na mysl.

To byla moja
czesc, tak
w skrocie.

Teraz z powrotem
do pana.

Po tej historii
z panska zona

pana bezpieczniki
wysiadły totalnie.

Jak pan wytropił
jednego z tych gnojkw,
których pan nigdy na
oczy nie widział,

pozostaje do dziś panska tajemnica.

Jego śmierć
zakwalifikowano
jako mord
w afekcie,

choć jego głowa była
precyzyjnie obcięta a jego
kutas tkwił w jego pysku.

Ponieważ
brakowało już jednak
panu wtedy
piątej
kleпки.

zakwaterowano
pana pod innym
adresem niż mnie.

W zakładzie był pan od samego początku jednym z najtrudniejszych przypadków.

Nie dlatego, żeby był pan jakimś patologicznym czubem.

Wręcz przeciwnie: czasami wydawał się pan absolutnie zdrowy. Ale czasem znowu zachowywał się pan tak nieobliczalnie jak najbliższy psychol.

Konflikt z tamtym debilnym mordercą kobiet...

On zmarł w szpitalu, wie pan o tym?

Albo ten opiekun, który stroił sobie żarty z pańskiej zmarłej żony...

To nie było samobójstwo, prawda, panie Berger?

No dobrze, to w końcu
nie moja sprawa.

Ale to, co nas najbardziej
interesuje i o czym **MUSIMY**
porozmawiać, to są
panskie inne zdolności.

Jeszcze w zakładzie udało się panu
we śnie przemieszczać panskie
ciało astralne w dowolne miejsca.

Po panskim ostatnim
sprawozdaniu zaś wiem już
na pewno, że jest pan w stanie
przenosić także panskie fizyczne
ciało w czasie i w przestrzeni.

Krotko mówiąc,
proponuje panu wymianę.

Pan nauczy nas swoich
umiejętności, żebyśmy
wszyscy powrócili do naszych
dawnych dobrych czasów...

jako ludzie... wolni ludzie.

Bo będziemy w stanie przeistoczyć
sie we wszystko możliwe.

Gdy będziemy dysponować siłą,
która spaja wszystkie formy życia

Skąd on to wszystko wie?
Co on ma na myśli?

Chce zabrac także
wszystkie te biedne
kreatury, ponieważ
wszyscy zostali
oszukani przez
państwo.

A i ja jestem
wściekły na
to państwo.

Znam tego
drugiego
skurwiela,
ktorego
pan szuka.

Za to dostanie
go pan.

Jako gwarancje
dam panu
jedyną rzecz,
która posiadam.

Moje słowo honoru

Myslałem przez chwile.

Dlaczego nie pasuje
panu to państwo?

Nauka, wie pan jak
to jest... My jako ludzie
jestemy zawsze
osadzeni. Przekleci
panowie życia.

Nauka? Przecież to
cos wspaniałego !

Pan nie jarzy za bardzo,
prawda biedaku?

Nadal nie trybi pan, co
sie nam przydarzyło?

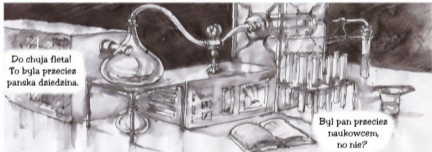
Niechże sie pan wreszcie
pozbiera do kupy, przecież
nie mogli pan tego zapomniec !

Dlaczego, uważa pan, jesteśmy teraz nagle żukami a nie ludźmi, którymi byliśmy ?

To była ta
panska nauka,
panie Berger.

Do chuja fletal
To była przecież
panska dziedzina.

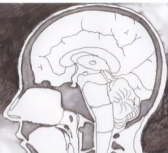
Był pan przecież
naukowcem,
no nie?

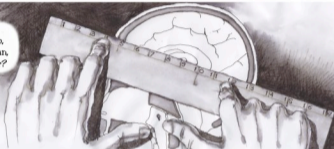
Tak tak, zgoda,
ale ja sie
zajmowalem
teologia,
logika, umyslem...

Ha, ha, ha!

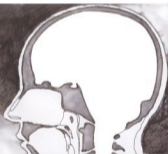
No to jest dobre,
zajmował się umysłem

Totalne
bankructwo,
nie uważa pan,
panie Berger?

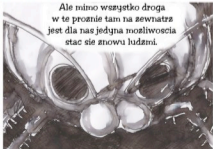
Gdzie jest dzisiaj
panski umysł?

Wsiadł pan w rejonę,
w których umysł jest
czyms zupełnie nieznanym

Ale mimo wszystko droga
w te prozie tam na zewnątrz
jest dla nas jedyną możliwością
stać się znowu ludźmi.

Te proznie?

Nie, panie Stigl.

Powinien już pan to wiedzieć.
Jest wręcz przeciwnie.
To jest pełnia.

I ona jest wewnątrz.

Wracając do nauki..

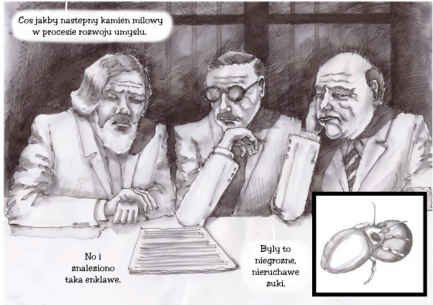

I jeden strażnik moralności wymyślił, żeby przejąć władzę nad złymi, niekontrolowanymi cechami ludzкими..

Panowała właśnie euforia badań genetycznych.

poprzez genetyczną izolację i umieszczenie w jakiejś bezpiecznej enklawie.

Coś jakby następny kamień milowy w procesie rozwoju umysłu.

No i znaleziono taką enklawę.

Były to niegroźne, nieruchawe zuki.

Na początek nasze ciała miały zostać zbadane i miały być pobrane z nich odpowiednie komórki

Potem chromosomy miały być odizolowane i podwójny helix dna miał zostać pocięty na kawałki

I w końcu poszukiwane kawałki genów miały zostać zlokalizowane i pobrane przy pomocy metody porównawczej

Cały genetycznie zdegenerowany ludzki potencjał miał zostać wymieszany z biologicznym potencjałem zuków.

I tak po prostu chciano nas stworzyć.

Wyszukano wszystkie możliwe patologiczne przypadki, które zostały udokumentowane w naukowych, socjalnych i teologicznych opracowaniach.

Potem we wszystkich zakładach zamkniętych w Austrii, w Niemczech i w Szwajcarii zaczęto szukać przypadków wzorcowych.

Psychopaci, schizofrenicy, mordercy, gwałciciele, zbrojcy masowi, sodomici i wielu innych, którzy tu teraz są z nami.

Jeszcze nigdy książki Freuda, Junga i innych autoritetów nie były tak intensywnie wertowane.

Bo to właśnie ludzka istota jest zwykle dopasowywana do hipotez, teorii i kategorii.

Tak funkcjonuje umysł, to wiemy wszyscy...

Ależ co pan mówi, my przecież żyjemy w demokracji!

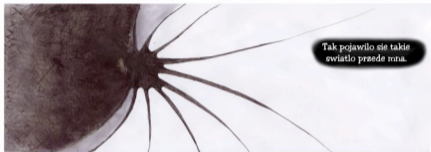
W końcu lista naszych grzechów była gotowa.

A kto panu powiedział, że kapitalistyczna demokracja to najlepsza możliwa forma organizacji życia społecznego?

I znowu zamilkłem.

Jest takie uczucie, gdy po długiej, męczącej pracy nagle i niespodziewanie pojawia się rodzaj światła, które oświetla każdy aspekt sprawy.

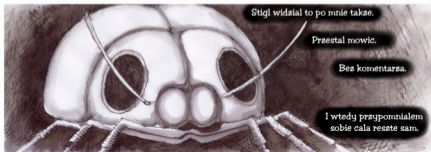

Tak pojawiło się takie światło przede mną.

Wszystko zaczęło układać się w jasną sekwencję logicznych kamyczków.

I zacząłem być pewny, że wróciłem do znajomej przystani mojego umysłu.

Stigli widział to po mnie także.

Przestał mówić.

Bez komentarza.

I wtedy przypomniałem sobie całą resztę sam.

Jak to po paru miesiącach nasza grupa została na raz stworzona.

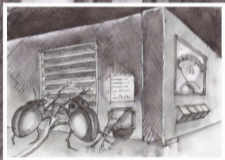
Wielki błąd naukowców.

Bo ci panowie najwyraźniej
się przeliczyli. Żuki otrzymały
wszystkie nasze ludzkie cechy,
umysł i długowieczność.
I nasza pamięć także.

I wiele więcej.

Jako pierwsze udało nam się uciec.

Ale najpierw zniszczyliśmy
pojemniki i probki...

i podłączyliśmy prąd do
urządzeń badawczych.

Potem była kryjówka w lesie.

Byliśmy wolni...

Ile lat
upłynęło?

Kilka, myślę,
ze ze 6.

Jeszcze nigdy nie miałem
takiej jasności w głowie.

Jak długo będziemy
musieli jeszcze pracować,
panie Berger?

Jeszcze drugie
tyle, myślę.

Ale jedno musi pan
wiedzieć, panie Stigl.

To nie będzie
łatwe zadanie.

Ale skąd pan wiedział
o tych podróżach
w ciele fizycznym?

Nie wiedziałem
tego do momentu,

gdy nam pan
to przyniósł ...

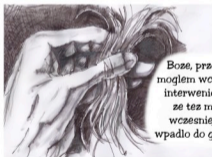
5

... hmm,
terazniejszosc

Jesli chodzi o drugiego
morderce Anny, Stigi
dotrzymal slosa.

Dni tego smiecia
sa juz policzone...

Boze, przeciez
moglem wczesniej
interweniowac,
ze tez mi to
wczesniej nie
wpadlo do glowy !

Idea, aby uratowac ziemskie
zycie Anny trafila mnie z taka
sila, ze pare dni bylem
zupelnie ogluszony.

Jeden pomysl, taki prosty, taki genialny...

Kim my w koncu jestesmy?
Bogami? Czy w ogole
Najwyzszym Bogiem?

Sa dla mnie trzy kategorie kobiet, i w ogole ludzi.
Najpierw widzi sie je w oczach, czuje w glosie
i w koncu przezywa fizycznie w tancu.

Jedne sa twarde jak stal, szybkie, pelne sily przebicia, dumne i hojne, ale prozne, niecierpliwie i kruche.

Te drugie sa miekkie jak ciasto, powolne i sluzalczke, ale cierpliwie i gotowe na wszystko, posuwajace sie w zycie czesto z uczuciem winy.

Trzecia kategoria jest jak kauczuk, mieszanaka dwoch pierwszych, miekka, ale z mocnym oporem po pierwszym kroku, z kobieca elastycznoscia, ktora sprawia, ze gardlo mezczyzniny wysycha i jednoczesnie wiaze go magicznie na lata.

1¹ 2 2 2³ 2 1 1 2¹ 2 2

Jesli ma sie szczescie, jest to rodzaj wojowniczy, ktora zna kazda sztuke walki i ma zrozumienie dla wszystkiego.

Anna jest taka wlasnie kobieta, miloscia mojego zycia.

Nie zrozumcie mnie zle; ja sie nie boje zadnego dzialania.

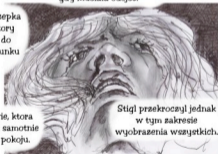
Boje sie spojrzec w oczy Anny z balastem tego, co wiem.

Z balastem tej masy pocałunkow, ktore pokryly jej slady na ziemi, gdy musiala odejsc.

I z relikwia strzepka jej wlosow, ktory przykleil sie do jej ust w pocałunku smierci.

Na glowie, ktora lezala tak samotnie w kacie pokoju.

Stigl przekroczyl jednak w tym zakresie wyobrazenia wszystkich.

Plany, ktore on snuje dla swojej wybranej grupy sa zupelnie szalencze.

Z tego, co uslyszalem, mam takie wrazenie, ze chce on sie poruszac przez historie ziemi jak w jakiejms windzie i wszedzie sie mieszac w wydarzenia.

Wolnosc uderzyla mu do glowy. Co za dzieciak.

Ale jest jeszcze cos wiecej.

Cos bardzo smutnego.

Najpierw chwila wprowadzenia:

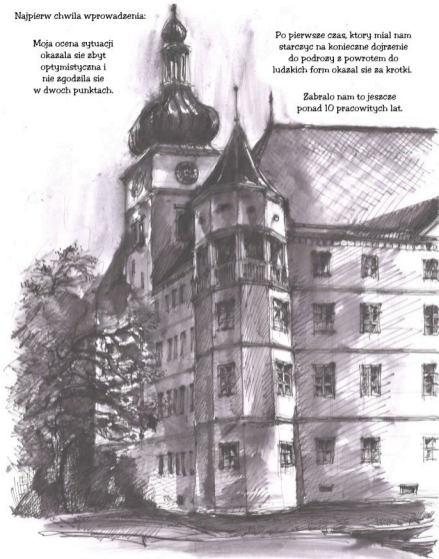
Moja ocena sytuacji
okazala sie zbyt
optymistyczna i
nie zgodzila sie
w dwoch punktach.

Po pierwsze czas, który miał nam
starczyć na konieczne dojrzanie
do podróży z powrotem do
ludzkich form okazał się za krótki.

Zabrało nam to jeszcze
ponad 10 pracowitych lat.

A po drugie, nie byliśmy w stanie
zabrać wszystkich ze sobą.
Byliśmy jednak zgodni co do tego,
że nikt nie może zostać.

Takie było założenie.

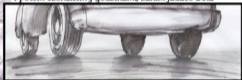
Gdy smarowaliśmy ich nozki smola...

potem przesuneliśmy ich na szosę...

i potem czekaliśmy godzinami, zanim jadące auta

ich zmiądzły, przez moment, przez krótki moment...

czułem się jak naukowiec z Kaiser Wilhelm Institut w hitlerowskich Niemczech

i owionął mnie duch
zanku Hartheim...

Czasem myśle, że cienka linia,
która dzieli szalenstwo od
zdrowia psychicznego
w ogóle nie istnieje.

A czasem znowu wydaje
mi się ona zupełnie ostra,
pociągnięta sztucznie i z siłą.

Co się wtedy jednak
dzieje z tymi, którzy
się znajdują na tej linii?

Jak w ogóle mierzy się stopień szalenstwa?

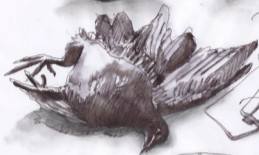

Stigli dla przykładu w ogóle nie
rozróżnia. Jemu jest wszystko jedno.

Dla niego liczy się tylko honor.

Pytacie, dlaczego mnie to
nie wzrusza? Życie przynosi
często rozstania,
śmierć wiąże na zawsze.

Jedno muszę wam jeszcze wyznaczyć.
To, co zatałem wtedy przed Stigiem.

Sny, w których
umieram

sa najlepszymi, jakie
kiedykolwiek miałem.